BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 58-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 101 Marți 15 Aprilie 1941
8 Pagini P

ABONAMENTE ÎN ȚARA Lei 200 pe 3 luni. Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80. În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE ÎN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR, ZIARUL CĂLATORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei. UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

„FUNCȚIONAR LA STAT"

Cei cari au luptat și luptă pentru protecția muncii naționale, pentru întâetatea elementului etnic autohton, și-au dat dela început seama că reforma implică măsuri aspre, de multe ori severe și pentru unii nedrepte chiar.

Din pricina numărului covârșitor de mare de străini, infiltrați în viața economică a țării, era însă în joc existența, viitorul, viața însăși a națiunei dominante.

Nimic altceva nu poate cântări mai greu în balanța dreptății însăși. Comentariile noastre făcute în legătură cu dispozițiile oficiale ce urmăresc un început de soluționare, sunt ecourile năzuințelor românești și încrederea constantă, permanentă, pe care ne-o acordă publicul, se explică prin această desăvârșită unitate de vederi care ne dă satisfacția de a fi ce suntem: exponenți ai opiniei publice.

Dar înțelesul înalt al rolului de mandatar al celor mulți, ne-a determinat să punem sita experienței și echilibrului și să pornim deschis împotriva părerilor înfățișate de o ieftină demagogie. În câte prilejuri nu au dovedit vremurile temeinicia obiecțiunilor noastre și de n'ar fi decât felul cum s'a aplicat conversiunea, încă ar fi o dovadă concludentă că buna credință este arma cea mai folositoare pentru mersul orânduirilor sociale.

Acțiunea noastră pentru protecția muncii naționale ne-a hărăzit sute de proteste dela cei ce trebue să părăsească pozițiile uzurpate. Nu ne-au intimidat nici pe vremea când erau atotputernici, nu ne influențează nici acum când fac, așa de târziu, „mea culpa" în ce privește metodele lor de penetrație în viața economică a unei țări îngăduitoare până la orbire.

Un fapt real desprindem din aceste proteste, o tendință pe care o blama Petre Carp la 1879, împotriva căreia s'au ridicat toți românii clar văzători, despre care am scris de mii de ori, care e mai de actualitate de cât oricând și pe care ni-l amintește unul din oaspeții care trebue să ne părăsească pentru totdeauna:

„Tineretul dv. tot, sau aproape tot, se îndreaptă spre funcționarism, pensionarism etc. Burghezia d-voastră nu este o burghezie dinamică, ci statică. Un român care are 500.000 lei capital își cumpără o „căsuță", cel care are un milion își ia o „viișoară" nu ca să creeze o mică industrie, ci... ca să fie acolo".

Trebue să recunoaștem fățiș și sincer: are dreptate. Trebuie să ne trezim, mai ales acum când se deschid atâtea perspective în toate domeniile economice, și să determinăm o îndrumare spre comerț și industrie, să încurajăm inițiativele și mai ales să combatem acea mentalitate detestabilă, potrivit căreia Statul era singurul debușeu care trebuia să absoarbă pe toți cei cari învățau mai mult ori mai puțină carte.

Avem prea mulți funcționari și din această pricină salarizarea e sub mediocră; Statul va trebui cândva să reducă numărul spre a da o plată omenească celor cu adevărat necesari bunului mers al instituțiilor publice.

Concurența, în viața economică, a celor veniți de peste hotare, nu o vom mai avea; ei nu veniseră nici cu capitaluri, nici cu pregătire excepțională; munca și stăruința românească trebue să ia locul ce li se cuvine.

Dar, fiecare trebue să se gândească în mod serios că nimic nu vine dela sine. Să aibă toți cei cari vor să-și facă un drum temeinic în viață, curajul de a-și spune că este tot așa de onorabil să fii copist la primărie ori vânzător într'un magazin unde se pot învăța regulele simple ale comerțului. Nimeni nu se naște dela început mare și nicio pregătire nu ține locul experienței. Ori ce muncă este onorabilă cu atât mai mult aceia care îți dă posibilitatea pentru viitor, de a-ți creia o viață mai îndestulată decât aceea mizeră de funcționar public.

Statul singur nu poate face toate; dar noi toți la un loc trebue să ne scuturăm de zgura orientalismului comod și să adoptăm metodele altor state și altor neamuri și în ce privește inițiativa celor cari au un mic capital și în ce privește fetișismul funcționarismului de stat.

Dacă nu vom proceda astfel, reformele de românizare nu vor avea efectul dorit de naționalismul îndreptățit de grija viitorului, locurile lăsate libere de unii străini nu vor fi ocupate de autohtoni, iar problema va rămâne aceiaș ca dela 1879 încoace și ar justifica atitudinea resemnată a acelor sudanezi primitivi, cărora atrăgându-li-se atenția de misionarii europeni că trebue să gonească muștele cari li se permanentizau pe față, pe gură și pe ochi, răspundeau placid: dece să le gonim, că vin altele...

„Legea Europei"

Pressburg, 12 (Rador). — *Corespondentul agenției D. N. B. transmite:*

Ministrul de interne al Slovaciei, d. Sano Mach, publică în ziarul Gardista un articol, cu titlul „Legea Europei".

Autorul remarcă faptul că personalitatea d-lui Hitler a dat continentului o nouă lege, prin care i se garantează desvoltarea pacifică.

Este absurd să atribuim eroismului, faptul că un popor sau un stat caută să se sustragă acestei legi.

Iugoslavia nu a dat probă de eroism, ci de lipsă de cumințenie și de trădare.

Dușmanii noului Europe au încercat în Cehoslovacia ca din două popoare să facă unul singur. Același lucru au încercat și în Iugoslavia, însă din patru popoare. Pe de altă parte, au încercat ca dintr'o națiune să facă trei popoare.

Legea noului Europe nu mai permite asemenea arlechinade, chiar dacă egoismul plutocrațiilor occidentale ar mai vrea asemenea lucruri.

Primii prizonieri iugoslavi capturați de germani.

SITUAȚIA PE TEATRELE DE RĂZBOI

OPERAȚIILE MILITARE DIN BALCANI. — BĂTĂLIA DELA FLORINA

de R. SEISANU

Teatrul de operațiuni din Balcani cu liniile aproximative ale fronturilor

Pe teatrul de război balcanic situația în diferite regiuni ale Iugoslaviei, Greciei și Albaniei, este următoarea:

În ținutul Croației, trupele germane din sectorul nord de Zagreb (Agram), au ocupat localitatea Varazdin, de pe râul Drava, situată la sud-vest de oraș și înaintează pe sub poalele munților Croației.

Alt grup de forțe germane, format din trupe de vânători de munte și câteva divizii de infanterie, după ce au înfrânt rezistența opusă de armata de nord-vest iugoslavă, în zona muntoasă a Croației de la nord-vest de Zagreb (Agram) și de pe linia defensivă a Savei, au atins în câteva puncte Sava, și au trecut râul acesta spre sud. În același timp o coloană puternică blindată germană, pornită din Zagreb, a înaintat în direcția Karlovat, pe șoseaua paralelă cu calea ferată; a trecut râul Kulpa și a ocupat Karlovat.

O altă coloană, deasemenea blindată, care a pornit și ea tot din Zagreb, se îndreaptă spre sud-vest. Armata de nord-vest iugoslavă continuă retragerea spre sud.

Comunicatul marelui cartier general german anunță că „sub presiunea înaintării surprinzătoare a forțelor germane, rezistența inamică din Croația s'a prăbușit; iar armata sârbă dela nord este în debandadă".

În legătură cu aceste operațiuni din regiunea centrală a Croației trupele italiene din armata a II-a s'au pus în mișcare.

Ele au înaintat pe valea su-

(Continuare în pag. 2-a)

BERLINUL ȘI EVENIMENTELE DIN BALCANI

PROBLEMA STATULUI CROAT. — EVACUAREA ISTANBULULUI. — HOTĂRÂREA PREȘEDINTELUI ROOSEVELT CU PRIVIRE LA MAREA ROȘIE

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 12. — Joncțiunea între trupele germane și italiene din Albania, intrarea trupelor ungurești în Iugoslavia și proclamarea statului croat independent formează obiectul discuțiilor principale la Berlin.

Înfrângerea trupelor sârbești reprezintă o lovitură decisivă pentru speranțele anglo-greco-sârbe într'o ameliorare a situației lor.

Problema statului croat este privită cu rezervă la Berlin. Deocamdată, interesul principal al Germaniei se află în domeniul militar, și nu în cel politic. Reichul a creiat condițiunile necesare pentru constituirea unui stat liber croat, iar acest stat a fost proclamat. Pentru început, aceasta ajunge. Se pare că acest punct de vedere este dictat de evenimentele ce urmează să se producă.

Evacuarea Istanbulului a fost primită cu indiferență la Berlin. Această afacere este privită ca o chestiune pur turcească.

Opinia publică germană urmărește cu multă încordare, știrile sosite din Sofia și Atena, după care transporturile de trupe britanice sosite la Pireu, au fost oprite. Această măsură este considerată la Berlin ca o retragere a trupelor britanice, retragere ce se produce tocmai în momentul în care generalul Simovici, președintele consiliului iugoslav, și-a exprimat, într'un discurs ținut la radio, încrederea lui în Anglia și ajutorul Statelor-Unite.

*

După izbucnirea războiului balcanic, prestigiul de care se bucurau președintele Roosevelt și Statele Unite la Berlin a scăzut considerabil. Hotărârea președintelui Roosevelt de a declara Marea Roșie liberă pentru navigația americană, a adâncit și mai mult prăpastia dintre Berlin și Washington. Hotărârea Statelor Unite este considerată de cercurile germane ca încălcarea cuvântului dat și a drepturilor ginților. Se subliniază că răspunsul german la măsurile Americii, nu va întârzia să se producă. Activitatea președintelui Roosevelt nu este o intervenție numai împotriva Germaniei, Italiei, Danemarcei și altor state, ci împotriva întregului continent european. Și presa germană este indignată de hotărârile d-lui Roosevelt, dar se ocupă mai pe larg de situația din Balcani, unde se așteaptă să se producă noui și importante evenimente.

O mare bătălie

între forțele germane și cele greco-britanice în sectorul Florina

New-York, 12 (Rador). — **Corespondentul agenției „Havas" transmite:**

Posturile de radio din Statele Unite au anunțat că în Grecia, în sectorul Florina, a început o mare bătălie între forțele germane și cele greco-britanice.

Aviația germană a atacat din nou rada portului Salamina și portul Pireu

Berlin, 12 (Rador). — In cursul nopții de Vineri spre Sâmbătă avioane de luptă germane au atacat din nou rada portului Salamina și portul Pireu.

Cu acest prilej a fost scufundat un vas de comerț de 5000 până la 6000 tone.

Alte vase au fost probabil scufundate.

Pe lângă aceasta, avioanele germane au atacat cu mare succes două depozite de benzină, cari au făcut explozie. O uzină electrică și o moară au fost distruse.

Au fost deasemenea bombardate și diferite instalații portuare.

Un avion de vânătoare de noapte inamic a fost doborât.

D. MATSUOKA

A AVUT O NOUĂ ÎNTREVEDERE CU D-NII STALIN ȘI MOLOTOV

Moscova, 12 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Sâmbătă la ora 17, d. Matsuoka, ministrul de afaceri străine al Japoniei, a făcut o vizită de rămas bun d-lor Stalin și Molotov, cărora le-a exprimat recunoștința sa pentru atențiile ce i-au fost acordate în cursul șederii sale la Moscova și pe tot timpul călătoriei sale în Uniunea Sovietelor.

S'a profitat de această ocazie pentru ca cei trei interlocutori să aibă o nouă întrevedere asupra relațiilor sovieto-japoneze.

Acest punct de vederi a durat două ore.

Duminică, d. Matsuoka va pleca spre Tokio cu expresul transsiberian.

Declarațiile prințului Konoye în legătură cu vizita d-lui Matsuoka în Europa

Tokio, 12 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite:

Prințul Konoye, președintele consiliului de miniștri, a făcut următoarele declarații:

Când d. Matsuoka se va fi înapoiat din călătoria sa din Europa, Japonia nu-și va schimba politica ei externă. In actualele împrejurări nu se poate concepe ca diplomația japoneză să sufere o nouă orientare.

Nimic definitiv nu poate fi afirmat cu privire la stadiul relațiilor între Japonia și U. R. S. S. Cred însă că actuala situație este pe cale de a lua o întorsătură bună. Suntem pe cale de a încerca să punem din nou la punct relațiile dintre cele două țări".

Prim-ministrul Japoniei

dorește o colaborare cu China

Tokio, 12 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

In declarațiile făcute Vineri de principele Konoye, președintele consiliului, acesta a stăruit asupra faptului că Japonia dorește și astăzi, ca în 1938, să ajungă la o colaborare cu Ciungking, dacă politica acestuia este modificată, iar persoanele sunt schimbate. Cea mai bună soluție ar fi dacă s'ar ajunge la o pace pe baza unei coaliții între Nanking și Ciungking.

D-sa a anunțat că Japonia nu va lua armele pentru a-și asigura pătrunderea spre sud. Indiile Olandeze refuză însă să livreze materii prime Japoniei, pentru ca aceasta să nu le reexpedieze Germaniei. In asemenea condițiuni negocierile nu sunt ușoare. In schimb, negocierile cu Indochina franceză sunt promițătoare.

In privința relațiilor cu Rusia, a încheiat principele Konoye, nu este nimic de spus, dar cred că ele nu sunt rele.

PENTRU MOMENT ÎN BALCANI

NU E VORBA DECÂT DE ACȚIUNI MILITARE

Berlin, 12 (Rador). — Cu privire la noua ordine ce se va stabili în Balcani, s'a declarat astăzi la ministerul de externe al Reichului că pentru moment nu este vorba decât de acțiuni militare. Ceeace se naște și se desvoltă dela sine, va fi tratat cu toată grija din partea Reichului, care pentru moment nu cunoaște decât o singură țintă: sdrobirea radicală și cât mai grabnică cu putință a adversarului.

Cercurile politice din cadrul Reichului sunt de părere că la acest proces vor lua parte și unele state aliate.

Armata sârbă — declară aceleași cercuri — va fi dispensată până la ultimul om de serviciul militar.

Problemele politice sunt de o importanță secundară și vor fi tratate la vremea lor.

INTÂIUL PREȘEDINTE AL CONSILIULUI DE MINIȘTRI CROAT

Budapesta, 12 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite:

Știri sosite din Zagreb anunță că dr. Budak a fost numit președinte al consiliului de miniștri croat.

Budapesta, 12 (Rador). — *Corespondentul agenției „Stefani" transmite:*

Știri din Zagreb anunță că Consiliul Suprem al statului croat este constituit din publicistul Lad... Lorkovici, inginerul Andrija Bardakovici, inginerul Branișic și dr. Puch.

CU GANDUL LA FRAȚII NOȘTRI

de N. BATZARIA

Citim nume de orașe și alte localități bombardate, urmărim pe hartă regiunile în care se desfășoară operațiile războinice din Balcani și constatăm cu inima îndurerată, că frații noștri de un neam și de o lege din acele localități și regiuni sunt sortiți să îndure suferinți grele și nenorociri cumplite.

Socotim nevoia de a preciza, că prin frații de care pomenim, nu înțelegem numai pe aromâni, adică pe românii din grupul macedo-român, ci și pe foarte numeroșii români aparținând grupului daco-roman.

In adevăr, în afară de românii macedoneni, pe care îi găsim — în unele regiuni în grupuri mai compacte, în altele în grupuri mai răzlețe — în toate statele Peninsulei Balcanice, avem dincolo de Dunăre pe românii din Timoc, din Timocul sârbesc și din Timocul bulgăresc, care sunt olteni emigrați din Oltenia în veacurile trecute. Avem, de asemenea, făcând parte din grupul bănățean, pe românii din Banatul iugoslav.

Numărul total al românilor din aceste trei grupuri se ridică numai în Iugoslavia la o cifră, care se apropie de 500 de mii de suflete, ceeace face că din punctul de vedere numeric, ei reprezintă minoritatea etnică cea mai importantă..., dar, în același timp, și cea mai lipsită de cele mai elementare drepturi culturale și naționale. Insă, deocamdată, nu stăruim asupra acestui din urmă punct așa de dureros.

Ceeace ținem să scoatem în evidență, este că, de acum mai multe luni, când războiul s'a abătut și asupra Peninsulei Balcanice, au început și zile de prăpăd pentru frații noștri din acea parte de pământ. Cei dintâi care au suferit mai mult, au fost românii din Epir și din Albania.

Nu este numai vorba de cei ce, în calitatea lor de cetățeni ai statelor în război, au luptat și luptă ca soldați pe câmpurile de bătălie, unde mulți dintr'înșii și-au găsit moartea. Este mai ales vorba

(Continuare în pag. 2-a)